ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради
Маріупольського державного університету
від «03» листопада 2026 року (протокол №4)

ПОЛОЖЕННЯ
про уповноважений орган та уповноважену особу з питань академічної доброчесності Маріупольського державного університету

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає правовий статус, порядок формування, повноваження та організацію діяльності уповноваженого органу та уповноваженої особи з питань академічної доброчесності Маріупольського державного університету (далі — Університет).

1.2. Уповноваженим органом Університету з питань академічної доброчесності є Комісія з питань академічної доброчесності Маріупольського державного університету (далі — Комісія).

1.3. Уповноважена особа з питань академічної доброчесності Маріупольського державного університету (далі — Уповноважена особа) – педагогічний, науково-педагогічний працівник Університету, на якого відповідно до цього Положення покладено повноваження щодо забезпечення академічної доброчесності, реагування на її порушення та здійснення інших повноважень, визначених законодавством і внутрішніми актами Університету.

1.4. Комісія та Уповноважена особа є складовими системи забезпечення академічної доброчесності Університету.

1.5. У своїй діяльності Комісія та Уповноважена особа керуються Конституцією України, Законом України «Про академічну доброчесність», законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», іншими нормативно-правовими актами України, Статутом Університету, Кодексом академічної доброчесності Університету, іншими внутрішніми актами Університету та цим Положенням.

1.6. Терміни у цьому Положенні вживаються у значеннях, визначених Законом України «Про академічну доброчесність» та іншими актами законодавства.

1.7. Встановлення факту порушення академічної доброчесності належить до компетенції Уповноваженої особи, Комісії та Вченої ради Університету в межах їхніх повноважень.

1.8. Діяльність Комісії та Уповноваженої особи ґрунтується на принципах:

- законності;
- обов’язковості та своєчасності реагування на порушення академічної доброчесності;
- презумпції академічної доброчесності;
- неупередженого та недискримінаційного ставлення;
- обов’язковості встановлення вини особи у вчиненні порушення;
- повного, всебічного та об’єктивного дослідження обставин;
- співмірності порушення та заходів реагування;
- притягнення до академічної відповідальності виключно за діяння, які на момент їх вчинення становили порушення академічної доброчесності;
- прозорості процедур;
- забезпечення права особи бути вислуханою та права на захист;
- запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- колегіальності при здійсненні повноважень Комісією;
- поваги до честі, гідності та прав усіх учасників процедури.

2. Статус та основні завдання Комісії з питань академічної доброчесності

2.1. Комісія є постійно діючим колегіальним уповноваженим органом Університету з питань академічної доброчесності.

2.2. Основними завданнями Комісії є:

1) забезпечення належного реагування на повідомлення про можливі порушення академічної доброчесності;

2) розгляд повідомлень про порушення академічної доброчесності, віднесених цим Положенням до компетенції Комісії;

3) встановлення наявності або відсутності фактів порушення академічної доброчесності;

4) прийняття рішень про застосування передбачених законодавством та внутрішніми актами Університету заходів реагування і санкцій;

5) сприяння формуванню та утвердженню культури академічної доброчесності;

6) аналіз причин та умов, що сприяють порушенням академічної доброчесності;

7) підготовка пропозицій щодо вдосконалення системи забезпечення академічної доброчесності Університету;

8) надання рекомендацій структурним підрозділам Університету з питань академічної доброчесності;

9) здійснення інших повноважень відповідно до законодавства та внутрішніх актів Університету.

3. Формування та склад Комісії

3.1. Персональний склад Комісії затверджується наказом ректора Університету на підставі рішення Вченої ради Університету 1 раз на 3 роки.

3.2. Зміни до персонального складу Комісії вносяться в такому самому порядку.

3.3. Строк повноважень Комісії становить три роки.

3.4. До складу Комісії на постійній основі входять:

- проректор з науково-педагогічної роботи або проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики;
- декани факультетів/директор навчально-наукового інституту управління (або їх заступники з навчальної роботи);
- по 1 представнику відділу з питань запобігання та виявлення корупції, навчально-методичного відділу, юридичного відділу;
- голова студентської ради Університету;
- голова або представник Ради молодих учених;
- голова профспілки;

3.5. До роботи Комісії можуть за потреби залучатися інші педагогічні, науково-педагогічні працівники, які мають високий професійний авторитет, бездоганну репутацію та досвід науково-педагогічної діяльності не менше 5 років, участь яких сприятиме належному виконанню повноважень Комісії.

3.6. Загальна кількість членів Комісії має бути непарною.

3.7. Член Комісії зобов’язаний діяти незалежно, неупереджено та не допускати використання своїх повноважень в особистих інтересах чи в інтересах третіх осіб.

3.8. Комісія зі свого складу обирає голову, заступника голови та секретаря.

3.9. Голова Комісії:

- організовує роботу Комісії;
- скликає та веде її засідання;
- затверджує проєкт порядку денного;
- забезпечує дотримання встановленої процедури розгляду повідомлень;
- підписує протоколи та рішення Комісії;
- представляє Комісію у взаємодії зі структурними підрозділами Університету, іншими установами та організаціями;
- здійснює інші організаційні повноваження.

3.10. За відсутності голови Комісії його повноваження здійснює заступник голови.

3.11. Секретар Комісії:

- забезпечує організаційну підготовку засідань;
- формує матеріали до розгляду;
- забезпечує повідомлення учасників процедури;
- веде протоколи засідань;
- забезпечує облік рішень та матеріалів Комісії;
- здійснює інші організаційно-технічні функції.

3.12. Голова, заступник голови або секретар Комісії не можуть виконувати відповідні функції під час розгляду конкретного питання, якщо вони мають реальний або потенційний конфлікт інтересів.

4. Повноваження Комісії

4.1. Комісія в межах своєї компетенції має право:

1) одержувати та розглядати повідомлення про можливі порушення академічної доброчесності;

2) приймати рішення про початок розгляду повідомлення або залишення його без розгляду у випадках, визначених законодавством;

3) отримувати від структурних підрозділів, працівників і здобувачів вищої освіти документи, відомості, пояснення та інші матеріали, необхідні для розгляду;

4) досліджувати письмові, електронні, цифрові та інші докази;

5) заслуховувати заявника, особу, стосовно якої подано повідомлення, свідків, експертів та інших осіб;

6) залучати експертів, у тому числі педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників інших закладів освіти та наукових установ;

7) встановлювати наявність або відсутність факту порушення академічної доброчесності;

8) визначати конкретний вид порушення академічної доброчесності;

9) приймати рішення про застосування заходів реагування та санкцій у межах, установлених законодавством і внутрішніми актами Університету;

10) приймати рішення про відсутність підстав для притягнення особи до академічної відповідальності;

11) надавати структурним підрозділам Університету обов'язкові до розгляду рекомендації щодо усунення причин та умов, які сприяли порушенню академічної доброчесності;

12) ініціювати інформаційні, просвітницькі та навчальні заходи з питань академічної доброчесності;

13) готувати пропозиції щодо внесення змін до нормативних актів Університету;

14) здійснювати інші повноваження, визначені законодавством.

4.2. Рішення Комісії про встановлення факту порушення академічної доброчесності не потребує додаткового підтвердження адміністрацією Університету.

Якщо реалізація визначеної Комісією санкції відповідно до законодавства потребує видання наказу, здійснення кадрової дії або вчинення іншої організаційної дії, рішення Комісії є підставою для здійснення такої дії уповноваженим органом або посадовою особою Університету.

4.3. Комісія розглядає:

1) повідомлення про порушення академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками Університету;

2) повідомлення щодо здобувачів вищої освіти, якщо здобувач не визнає факту порушення та/або не погоджується із санкцією;

3) повідомлення про повторні, системні або істотні порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;

4) повідомлення щодо порушень у кваліфікаційних роботах, дисертаціях, наукових та інших академічних творах, якщо наслідком розгляду може бути позбавлення ступеня вищої освіти, наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва або вченого звання;

5) повідомлення про порушення під час конкурсів, атестацій та інших процедур, якщо законодавством або внутрішніми актами відповідні повноваження покладено на Комісію;

6) питання, передані Уповноваженою особою через складність, спірність, конфлікт інтересів або необхідність колегіального розгляду;

7) інші питання, які законодавством або внутрішніми актами Університету віднесені до компетенції уповноваженого органу.

5. Організація роботи Комісії

5.1. Основною організаційною формою роботи Комісії є засідання.

5.2. Засідання проводяться за потреби, зокрема у разі надходження повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності.

5.3. Засідання можуть проводитися в очному, дистанційному або змішаному форматі за умови можливості належної ідентифікації учасників та фіксації прийнятих рішень.

5.4. Засідання Комісії є правомочним за умови участі не менш як двох третин її складу, які мають право брати участь у вирішенні відповідного питання.

5.5. Члени Комісії, які відсторонені від розгляду питання у зв'язку з конфліктом інтересів, не враховуються при визначенні кількості членів Комісії, які мають право брати участь у вирішенні відповідного питання.

5.6. Рішення Комісії ухвалюється простою більшістю голосів членів Комісії, які беруть участь у голосуванні.

5.7. Член Комісії не має права утримуватися від голосування щодо встановлення наявності або відсутності факту порушення академічної доброчесності, крім випадку самовідводу або відводу.

5.8. У разі рівного розподілу голосів рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності вважається неприйнятим.

5.9. Член Комісії, який не погоджується з прийнятим рішенням, має право викласти окрему думку в письмовій формі, яка долучається до протоколу.

5.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписується головою та секретарем засідання.

6. Уповноважена особа з питань академічної доброчесності факультету/інституту

6.1. Уповноважена особа з питань академічної доброчесності факультету/інституту призначається наказом ректора Університету з числа педагогічних, науково-педагогічних працівників структурних підрозділів Університету, що здійснюють освітньо-наукову діяльність (факультету, навчально-наукового інституту), за поданням вченої ради відповідного структурного підрозділу.

Уповноважена особа з питань академічної доброчесності факультету/інституту повинна мати високий професійний авторитет, бездоганну репутацію, відсутність фактів порушення академічної доброчесності та досвід науково-педагогічної діяльності не менше 5 років.

6.2. Строк повноважень Уповноваженої особи становить три роки, якщо інше не встановлено наказом про її призначення.

6.3. Одна й та сама особа може бути призначена Уповноваженою особою повторно.

6.4. Робота Уповноваженої особи є складовою частиною педагогічного або науково-педагогічного навантаження і відображається в Індивідуальному плані роботи викладача в розділі «Організаційна робота».

6.5. Уповноважена особа:

- приймає повідомлення про можливі порушення академічної доброчесності та здійснює їх реєстрацію у Журналі обліку повідомлень;
- здійснює первинний аналіз повідомлень про порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти відповідного структурного підрозділу та визначає, чи належить їх розгляд до її компетенції або компетенції Комісії;
- розглядає повідомлення про порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти відповідного структурного підрозділу, що передбачають застосування санкцій виховного характеру та приймає рішення щодо застосування відповідного заходу реагування;
- передає повідомлення на розгляд Комісії, якщо воно не належить до її компетенції, має складний або спірний характер, стосується повторного чи системного порушення або якщо Уповноважена особа має конфлікт інтересів;
- проводить інформаційно-консультативну та просвітницьку роботу з питань академічної доброчесності у відповідному структурному підрозділі;
- надає учасникам освітнього процесу відповідного структурного підрозділу консультації щодо правил академічної доброчесності та процедур реагування на її порушення;
- бере участь у формуванні та реалізації політики Університету у сфері академічної доброчесності;
- здійснює моніторинг практики застосування внутрішніх актів з академічної доброчесності у відповідному структурному підрозділі.

6.6. Розгляд отриманого повідомлення Уповноваженою особою здійснюється за спрощеною процедурою.

У межах такого розгляду Уповноважена особа аналізує надані матеріали та заслуховує пояснення особи, стосовно якої надійшло звернення. Розгляд питання щодо притягнення до академічної відповідальності здобувачів вищої освіти віком від 14 років до 18 років здійснюється

із запрошенням їхніх батьків або інших законних представників, якщо проти цього не заперечує здобувач вищої освіти.

За необхідності до з'ясування обставин залучаються викладач і заявник.

Після опрацювання всієї доступної інформації уповноважена особа визначає, чи мав місце факт порушення академічної доброчесності, а також вирішує питання щодо доцільності застосування відповідних заходів виховного впливу.

Прийняте за результатами розгляду рішення оформлюється документально у письмовому вигляді у формі Висновку Уповноваженої особи про встановлення (або відсутність) факту порушення академічної доброчесності та застосування заходу виховного впливу.

З його змістом ознайомлюють особу, якої воно безпосередньо стосується, а відомості про прийняте рішення вносяться до відповідного Журналу обліку.

6.7. Особа, щодо якої було винесено рішення, так само як і заявник, має право звернутися до Комісії з метою його оскарження протягом 30 календарних днів від дати отримання відповідного рішення.

6.8. Звіт про результати роботи Уповноваженої особи розглядається на засіданні Комісії щорічно.

6.9. Виконання повноважень Уповноваженої особи може бути припинене:

- після завершення встановленого строку її діяльності,
- у разі припинення трудових відносин з Університетом,
- у разі виявлення порушення нею норм академічної доброчесності або неналежного виконання покладених функцій.

Крім того, підставою для припинення повноважень можуть бути інші обставини, визначені чинним законодавством.

7. Права особи, стосовно якої розглядається повідомлення

7.1. Особа, стосовно якої розглядається повідомлення, особисто або через свого представника має право:

1) бути поінформованою про початок процедури;
2) отримати копію повідомлення;
3) бути поінформованою про дату, час і місце розгляду;
4) бути присутньою під час розгляду повідомлення;
5) ознайомлюватися з матеріалами справи;
6) надавати зауваження щодо матеріалів;
7) подавати документи та інші докази;
8) надавати усні та письмові пояснення і заперечення або відмовитися від їх надання;
9) ставити питання учасникам процедури у межах, визначених головуючим;
10) брати участь у дослідженні доказів;
11) заявляти про конфлікт інтересів у членів Комісії, Уповноваженої особи або експертів;
12) користуватися допомогою представника;
13) отримати рішення за результатами розгляду;
14) оскаржити рішення відповідно до законодавства та цього Положення.

7.2. Відмова особи від надання пояснень не може сама по собі розглядатися як доказ вчинення нею порушення академічної доброчесності.

7.3. Неявка особи, яка була належним чином повідомлена про розгляд питання, не перешкоджає його розгляду, якщо Комісія не визнає особисту участь такої особи необхідною.

8. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

8.1. У прийнятті рішення щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності не може брати участь особа, яка має реальний або потенційний конфлікт інтересів.

8.2. Член Комісії, Уповноважена особа або експерт зобов'язані невідкладно повідомити про обставини, які можуть вплинути на їхню неупередженість.

8.3. Особа, стосовно якої розглядається повідомлення, та заявник мають право заявити мотивований відвід члену Комісії, Уповноваженій особі або експерту.

8.4. Питання про відвід члена Комісії вирішується Комісією без участі особи, якій заявлено відвід.

8.5. У разі конфлікту інтересів Уповноваженої особи повідомлення передається на розгляд Комісії.

8.6. Якщо внаслідок самовідводів або відводів Комісія втрачає можливість сформувати кворум для розгляду конкретного повідомлення, відповідно до рішення Вченої ради може бути сформовано тимчасовий склад уповноваженого органу з осіб, які не мають конфлікту інтересів.

9. Особливості розгляду повідомлень щодо ректора Університету

9.1. Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності ректором Університету, крім питань, що розглядаються відповідно до статті 40 Закону України «Про академічну доброчесність», не розглядається Комісією або Уповноваженою особою Університету.

9.2. Таке повідомлення подається до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та розглядається відповідно до статті 39 Закону України «Про академічну доброчесність».

9.3. Комісія, Уповноважена особа та структурні підрозділи Університету зобов'язані надавати уповноваженому на розгляд органу документи та матеріали в порядку, встановленому законодавством.

10. Рішення Комісії та Уповноваженої особи

10.1. За результатами розгляду повідомлення Комісія та/або Уповноважена особа приймає обґрунтоване рішення.

10.2. Рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності повинно містити:

- відомості про предмет розгляду;
- встановлені обставини;
- досліджені докази;
- оцінку доводів особи, стосовно якої розглядалося повідомлення;
- конкретний вид установленого порушення;
- обґрунтування вини особи;
- визначений захід реагування та/або санкцію;

- порядок і строк оскарження рішення.

10.3. Рішення про відсутність порушення академічної доброчесності також повинно містити мотиви та оцінку основних доказів.

10.4. Рішення Комісії оформлюється у вигляді протоколу та оприлюднюється відповідно до вимог законодавства.

10.5. Під час оприлюднення рішень забезпечується дотримання законодавства про захист персональних даних з урахуванням спеціальних вимог законодавства щодо обов'язкового оприлюднення рішень у сфері академічної доброчесності.

10.6. Рішення уповноваженого органу, прийняте відповідно до встановленої процедури, набирає чинності з дня його оприлюднення, якщо законом не встановлено іншого.

У разі оскарження рішення воно набирає чинності з дня оприлюднення рішення за результатами розгляду скарги, якщо інше прямо не передбачено законом.

11. Оскарження рішень

11.1. Особа, стосовно якої встановлено факт порушення академічної доброчесності, а також заявник мають право оскаржити рішення Комісії та/або Уповноваженої особи.

11.2. Якщо спеціальний порядок оскарження не встановлено законом, скарга на рішення Комісії та/або Уповноваженої особи подається до Апеляційної комісії МДУ з питань академічної доброчесності протягом 30 календарних днів з дня його оприлюднення.

11.3. Особа, яка брала участь у прийнятті оскаржуваного рішення або має конфлікт інтересів, не може брати участі в розгляді скарги.

11.4. За результатами розгляду скарги Вчена рада має право:

- залишити рішення без змін;
- скасувати рішення повністю або частково та прийняти нове рішення;
- скасувати рішення і направити питання на новий розгляд іншим складом уповноваженого органу або іншій Уповноваженій особі у випадках, коли це допускається законодавством.

11.5. Спеціальні правила оскарження рішень щодо позбавлення ступенів та вчених звань визначаються статтею 40 Закону України «Про академічну доброчесність» і окремим нормативним документом МДУ.

11.6. Реалізація внутрішнього механізму оскарження не обмежує права особи звертатися до суду, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти або інших органів у випадках, передбачених законом.

12. Документування, зберігання матеріалів та звітність

12.1. Університет забезпечує обов'язкову реєстрацію повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності, прийнятих рішень та результатів їх оскарження.

12.2. Матеріали розгляду зберігаються відповідно до номенклатури справ Університету та вимог законодавства.

12.3. Доступ до матеріалів надається з урахуванням вимог законодавства про інформацію та захист персональних даних.

12.4. Комісія не рідше одного разу на рік звітує про свою діяльність перед Вченою радою Університету.

12.5. Щорічний звіт повинен містити:

- кількість отриманих та розглянутих повідомлень;
- категорії встановлених порушень;
- узагальнену інформацію про застосовані заходи реагування;
- інформацію про оскаржені рішення;
- результати інформаційної та просвітницької роботи;
- виявлені системні проблеми;
- рекомендації щодо вдосконалення внутрішньої системи забезпечення академічної доброчесності.

12.6. Звіт оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету з дотриманням вимог щодо захисту персональних даних.

13. Відповідальність

13.1. Члени Комісії та Уповноважена особа несуть відповідальність за неналежне виконання своїх повноважень відповідно до законодавства та внутрішніх актів Університету.

13.2. Не допускається:

- безпідставне залишення повідомлення без розгляду;
- умисне затягування розгляду;
- приховування факту конфлікту інтересів;
- розголошення інформації з обмеженим доступом;
- втручання у діяльність Комісії чи Уповноваженої особи;
- тиск на заявника, особу, стосовно якої розглядається повідомлення, членів Комісії, Уповноважену особу, експертів чи свідків;
- переслідування особи у зв’язку з добросовісним повідомленням про можливе порушення академічної доброчесності.

14. Прикінцеві положення

14.1. Це Положення затверджується Вченою радою Маріупольського державного університету та вводиться в дію наказом ректора.

14.2. У частині, що стосується здобувачів вищої освіти, це Положення до затвердження підлягає погодженню з Студентською радою та Радою молодих вчених МДУ відповідно до вимог законодавства.

14.3. Положення оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету.

14.4. Зміни та доповнення до цього Положення затверджуються в порядку, встановленому для його прийняття.

14.5. У разі зміни законодавства норми цього Положення застосовуються в частині, що не суперечить законодавству України.

14.6. Процедура розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності може деталізуватися окремим Порядком розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності Маріупольського державного університету, який є складовою внутрішньої системи забезпечення академічної доброчесності та не може суперечити цьому Положенню.